

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

©ver

K g l .

Kammersanger

P
Schram

Kjøb enEjann.

©Ylbeitbalffe Sogljانبels .forlag (f. Ejegel & Søn).

©ræbes Bogtryfferi.

1.855.

De lægge sig til Hvile, de gamle Kunstnere, som færdedes længe med Hæder iblandt os. Snart er der Ingen tilbage mere af de hædertronedede Veteraner, til hvem Alle, som fik Øie og Øre for Kunstens Værd, have seet hen med Glæde, Beundring og Taknemmelighed. Det er Bemødets Tider. Det sætter store Savn for det aandelige Liv, som i et levedygtigt Folk skal udfolde sig ikke blot til en enkelt Side, men til mange Sider.

Foruden det hellige Tempel, vor Herres Jesu Christi Kirke, som Gud selv har bygget paa Jorden for deri at indsamle Folkene og gennemshyre dem med Frelsens Kræfter til det evige Liv, har Gud ogsaa givet Menneskene Gaver til at opføre andre Templer, hvori Kunsten ligesom Videnskabten skal yde sine Bidrag til at opdrage og forædle Folkets Liv. Dem vilde vi nødtigt undvære. Det vilde være en daarlig Ting at afstikke fattigere og snevrere Grændser for det aandelige Liv, end Gud selv har tiltænkt os, idet han har ladet Digterværker og Toneværker fremkomme iblandt os, hvis levende Fremstilling kan virke befrugtende, løftende og befriende ind i al Døgnets lavstammede Smaalighed. Derfor holde vi Kunstens Templer i Være og ønske, at Sandhed og Skjønhed maa lyse i dem til Folkets Gavn.

Men naar de gamle Tjenere i disse mennestelige Templer lægge sig til Hvile og efterlade tomme Pladser, om hvilke Alle ville sige, at de neppe kunne udfyldes saaledes igjen, da mindes vi om, at ogsaa Kunsten hører til de omstiftelige Ting og er underlagt samme Lov, som Markens Blomst, den Lov, ifølge hvilken Alt paa vor Jord skal visne og forjaa. Hvor vare vi da elendige, om Gud ikke havde skjænket os et ubevægeligt Rige, hvori Mennesket kan finde Fred og Rod for alle Savn, et Rige, der har Forjættelse om, at Alt, hvad der i Guds Dine har været sandt og godt og skjønt paa vor Jord, det skal opreises til nyt Liv i forklarede Former under Evighedens Himmel.

Som en Tjener for dette ubevægelige Guds Rige staar jeg nu iblandt Eder og kan ikke se bort fra, at det har først og fremmest et Krav paa Eder alle. Jeg tænker ogsaa med Glæde paa, at jeg i hellige Timer har kunnet tale om det samme Rige til ham, der nu ligger i sin Kiste, saa at jeg ser en Forbindelseslinie mellem de tidligere Møder med vor gamle Kunstner og dette sidste Møde, der holdes omkring hans Baare under Kirkens Hvælving.

Fra dette ubevægelige Guds Rige lyder der en Røst, som siger med velkendte Ord: „Uden I blive som Børn, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige.“ Gud vil gjerne have os alle derind; derfor gav han os sin Søn til en Herre og Frelser. Men han kræver som Betingelse det barnlige Sind hos Gamle saavel som hos Unge. Barnefindets Eiendommelighed er Ydmyghed og Tillidsfuldhed og Umiddelbarhedens skjønne Modtagelighed og Lydhighedens Anlæg. Saaledes vil Gud have os Mennesker

ydmyge, tillidsfulde, modtagelige og lydige overfor hans hellige Ord. Det barnlige Sind er sjønt i Guds Vine, og for os Menneſter er det en Livsbetingeſe, derſom vi ville eie Livet i det ubevægelige Guds Rige.

Men ogſaa i Kunſtens Rige har det barnlige Sind ſin ſtore Plads, om det end ikke i ſamme Grad kan kaldes en Livsbetingeſe dér. Der gives jo Kunſtnere, hvis hele Virken bæres af ganſke andre Eiendommeligheder end dem, ſom vi kjende fra Barnet, og det Store, ſom de ſtabe, berøer ikke paa Umiddelbarhed, Freidighed, ikke paa lykkelig, tillidsfuld, instinctmæssig Griben; hvad deres ſjønne Kunſt bærer til Skue, er meisleet ud af Ideernes Verden gjennem et ængſteligt og anſtrængt, reflecterende Arbeide. Der er andre Kunſtnere, hos hvem det barnlige Sind blev ſom den frugtbare Jordbund, hvoraf den ene Blomſt ſkyder frem efter den anden med Stikkelfernes og Farvernes Mangfoldighed; hos dem er Barnets Umiddelbarhed ligesom den lykkelige Haand, hvormed de gribe freidigt ind i Ideernes Verden og hente Billeder frem, helſtøbte og livfuldt bevægede, idet de ſelv ere fulde af Barnets Glæde over det, ſom Kunſtnerſnilbet gav dem at ſtabe. Jeg kunde kalde dem for Kunſtens Lykkebørn, og blandt diſſe have vi ſom en af dem, der ſtod i første Række, lært ham at kjende, hvis Minde nu feires i Taknemmelighed af denne ſtore Forſamling.

I mere end een Henseende var han et Kunſtens Lykkebarn. Allerede forinden hans Barneaar vare helt til Ende, havde han betraadt den Løbebane, hvor han fik Lykke til i mere end 60 Aar at virke ſom en fremragende Kunſtner til Glæde for Mange, til Pryd og Ære for den

danste Skueplads. Gud havde udrustet ham med lykkelige Gaver og stænkhet ham, hvad der sjældent findes forenet i samme Maal, en gjennemmusikalisk Natur, der havde sit Livselement i Tonernes Verden, og et Instrument i hans Bryst, der gjorde ham selv til Tonernes Tolk gjennem Sangens herlige Gave, og dertil den opladte Sands, den rige Phantasi og den smidige Fremstillingsevne, hvorved en dramatisk Kunstner forvandler Digterens Tanker og Ord til levende, betagende Skikkelser. Saa skabte han denne lange Række af livfulde Billeder, hvortil Sang og Tale og Mine maatte afgive de mangfoldige Farver, Billeder, der vel ikke kunde fæstnes til Værredet og ikke kunde indhugges i den haarde Sten, men ved deres egen uforlignelige Kraft satte sig fast i Menneskers Minde snart med en Gysen, snart med Hjertets bevægede Stemning og snart med Lunets smittende Magt. Og alt dette skabte han som et Kunstners Dykkbarn; thi Kraften i hans Kunst var det barnlige Sinds Umiddelbarhed, som ved lykkelige Greb satte Genialitetens Mærke næsten paa Alt, hvad han som Kunstner rørte ved, og selv følte han Barnets Glæde ved sine lykkelige Greb og levede i sin Billedverden, som et Barn lever med sine kjæreste Sævnlige, og naar han mærkede Baaftjønningen fra sit Folk, fra hans Kunsts saa talrige Venner, da glædede han sig over dette paa Barnevis, og aldrig forlod det ham, det barnligt Glade og det barnligt Naive, skjøndt han efterhaanden var rykket op i Oldingens høie Alder.

Det, som udgjør et Menneskes fremtrædende Egenbommelighed, det pleier ogsaa i Regelen at afføde Personlighedens Feil og Mangler. Saaledes er det nu engang Syndens sørgelige Lov i vor faldne Menneskehed. Under

denne Lov var ogsaa han stillet, og jeg er ikke blind for de Mærker, som den har sat i hans Personlighed og i hans Livs Gjerning. Men han har selv sparet os for at skulle udmale dette i Afstedens Time. Thi ogsaa i denne Henseende havde han Barnets Natur, i hvilken Alt jo pleier at ligge saa aabent og let gennemstueligt. Hans Feil og Mangler vare kjendelige nok, de laa aabent i Dagen, og det var vel netop derfor, at han tiltrods for dem kunde blive ved paa sin lange Løbebane at have Venstab og Hengivenhed omkring sig og være afholdt, vistnok som saa, indenfor den snevrere Kreds, med hvem han arbejdede sammen, blandt sine Kammerater, de gamle og de yngre, og blandt dem, som i de ringere Tjenester staa Kunsten bi, hvem han selv betragtede som sine Medarbejdere og Venner og knyttede til sig ved mange Baand. De sigte ham Tak for Samarbejdet's gode Minder; hans Kunstfæller sigte ham Tak, for hvad han har været og virket iblandt dem; vi alle sigte ham Tak, for hvad han stjænkede os i Kunstens Tempel, og nævne det til Slutning som hans Ære, at skjøndt de sjældne Gøner gavede ham Velighed dertil, kunde han som sit Fædrelands trofaste Søn ikke lade sig overvinde til at opgive vort Folks nationale Stueplads for at vinde Laurbær under større Forhold, en dansk Mand, der blev paa sin Post, indtil Gud Herren sendte ham Bud, at nu var det Tid til at dø.

Saa ligger han nu paa sin Baare, omsvøvet af vore Grindringer om, hvad der kan staves eller fødes ud af en Kunstners barnlige Sind. Dette skal minde Eder om begge Dele, først at Forgængelighedens ubønhørlige Lov hersker ogsaa over Kunstens Verden, saa det gjælder om at vinde

fig en Plads i Guds ubevægelige Rige, dernæst at det barnlige Sind, vel at mærke naar det helliges ved Jesu Christi Tro, er Livsbetingelsen i Guds ubevægelige Rige. Thi Jesus har sagt, ikke om Kunsten, men om Mennekelivet i det Hele: „Uden I blive som Børn, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige.“ Fra den gamle Kunstners Dødsleie er der Tegn, som mødes med, hvad jeg har seet paa de hellige Steder, og give os Haabet om, at han fik sit barnlige Sind helliget ved Troen til at kunne træde ind blandt Arvingerne i Guds evige Rige. Gud velsigne Eder alle til at gjøre ligesaa for Jesu Christi Skyld; saa bliver der Glæde i Himmelen, og saa bliver der Fred og megen Velsignelse her paa Jorden.

Saaan Fred staar det nu tilbage særligt at ønske for de To, i hvis Liv hans Bortgang efterlader et Savn, som Menneker ikke formaa at udfylde. Jeg tænker paa hans Datter, med hvem han var saa inderligt sammenknyttet, og i hvis Hjem han saa gjerne vilde færdes. Jeg tænker paa hans gamle Hustru, som endnu fryder sig i Minderne om sin Mand's ærefulde Kunstnerbane, men netop derfor føler Ensomhedens og Forladthedens Byrde desto tungere. Herre, vor Gud, besøg hende med den Fred, hvori Hjertet glemmer Jordens Savn, lad hendes Livs Aftentime ophyses af Straalerne fra Haabets Sol i Frelsens ubevægelige Rige! Velsign hende indtil Døden, velsign hendes Datter, og giv os alle Raade til at vandre i Troens Barmesind med Ydmyghed, Fortrøstning og Lydighed imod dit hellige Ord til det evige Liv for vor Herres Jesu Christi Skyld! Amen!

